

No part of this product may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means, including information storage and retrieval systems, without written permission from the IB.

Additionally, the license tied with this product prohibits commercial use of any selected files or extracts from this product. Use by third parties, including but not limited to publishers, private teachers, tutoring or study services, preparatory schools, vendors operating curriculum mapping services or teacher resource digital platforms and app developers, is not permitted and is subject to the IB's prior written consent via a license. More information on how to request a license can be obtained from <http://www.ibo.org/contact-the-ib/media-inquiries/for-publishers/guidance-for-third-party-publishers-and-providers/how-to-apply-for-a-license>.

Aucune partie de ce produit ne peut être reproduite sous quelque forme ni par quelque moyen que ce soit, électronique ou mécanique, y compris des systèmes de stockage et de récupération d'informations, sans l'autorisation écrite de l'IB.

De plus, la licence associée à ce produit interdit toute utilisation commerciale de tout fichier ou extrait sélectionné dans ce produit. L'utilisation par des tiers, y compris, sans toutefois s'y limiter, des éditeurs, des professeurs particuliers, des services de tutorat ou d'aide aux études, des établissements de préparation à l'enseignement supérieur, des fournisseurs de services de planification des programmes d'études, des gestionnaires de plateformes pédagogiques en ligne, et des développeurs d'applications, n'est pas autorisée et est soumise au consentement écrit préalable de l'IB par l'intermédiaire d'une licence. Pour plus d'informations sur la procédure à suivre pour demander une licence, rendez-vous à l'adresse <http://www.ibo.org/fr/contact-the-ib/media-inquiries/for-publishers/guidance-for-third-party-publishers-and-providers/how-to-apply-for-a-license>.

No se podrá reproducir ninguna parte de este producto de ninguna forma ni por ningún medio electrónico o mecánico, incluidos los sistemas de almacenamiento y recuperación de información, sin que medie la autorización escrita del IB.

Además, la licencia vinculada a este producto prohíbe el uso con fines comerciales de todo archivo o fragmento seleccionado de este producto. El uso por parte de terceros —lo que incluye, a título enunciativo, editoriales, profesores particulares, servicios de apoyo académico o ayuda para el estudio, colegios preparatorios, desarrolladores de aplicaciones y entidades que presten servicios de planificación curricular u ofrezcan recursos para docentes mediante plataformas digitales— no está permitido y estará sujeto al otorgamiento previo de una licencia escrita por parte del IB. En este enlace encontrará más información sobre cómo solicitar una licencia: <http://www.ibo.org/es/contact-the-ib/media-inquiries/for-publishers/guidance-for-third-party-publishers-and-providers/how-to-apply-for-a-license>.

Turkish A: literature – Higher level – Paper 1
Turc A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Turco A: Literatura – Nivel Superior – Prueba 1

Tuesday 19 November 2019 (afternoon)
Mardi 19 novembre 2019 (après-midi)
Martes 19 de noviembre de 2019 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Verilen pasajlardan **biri** hakkında edebi eleştiri yazınız:

1.

İçeri girmez miydiniz, diyor. Yüzünde yarım bir gülümseme. Onu bütüne mi tamamlasa yoksa yüzüne daha başka bir ifade mi oturtsa, karar veremiyor. Daha üzgün görünebilir belki ya da daha öfkeli. Bu duruma hepsi uyar. Hayır sağ olun, otobüse yetişmem lazım, diyorum. Yalan. Birlikte yaşadıkları evi, onun benim hayatımda olmadığı zamanlarda kaçıp saklandığı yeri ne kadar çok merak ettim. Ona bizden başka bir hayatı içine sığdırabileceği bir ev yarattım. Odalarında, banyosunda, mutfağında defalarca kere dolaştım. Şimdi eşliğinde durduğum bu evin, o düşsel eve ne kadar benzediğini görmek ilginç olabilirdi.

Son derece nazik davranıyoruz birbirimize, en ortalama ve incitmeyecek kelimeleri tek tek seçerek. Gömleğinin kollarını yukarı sıvıyor, yakası terden ıslanmış. İzmir'in sıcağı işte, diyor, bazen dayanılmaz oluyor. Evet, diyorum, ben artık unutmışum. Kapının eşliğinde karşılıklı durmuşuz. İçerden bir haber programının gürültüsüyle, altı yeni kapatılmış yemeğin kokusu geliyor. Pırasa olabilir. Peki, o zaman, diyor. Ben emanetinizi getireyim. Cevap vermiyorum. Birbirimizi ilk görüşümüz bu. Ben otuz dört yaşındayım, o neredeyse kırk beş. Ben doktorum, o muhasebeci. Ben Ankara'da yaşıyorum, o İzmir'de. Birbirimiz hakkındaki bilgimiz bunlarla sınırlı. Yeniden bakışıyoruz. Birbirimize benzeyip benzemediğimizi gözden geçiriyoruz belki de. Bir an için burnunun iriliğini ona benzetiyorum. Kapıyı tutan ellerini de. Aynısı.

İçerden yaşlı bir kadın sesi geliyor. Kimmiş o Cemal? Annesi. Adını biliyorum. Şa-di-ye. Çocukluğumun duvarlarına çarpan adını, annemin dudaklarından dökülen tek kelimelik bir isyan cümlesi olarak hatırlıyorum. Hiç kimse annecim, diyor, farkında olmadan. Tamam, ben baktım, merak etme. Ellerini, benden anlayış bekleyerek iki yana açıyor. Yüzünde, Ne yapalım işte, istesek de istemesek de ortak bir kaderi paylaşmışız, bu saatten sonra üzmemelim yaşlı bir kadını ifadesi var. İlk defa gülümsüyorum. Bu doğru, onlar için hiç kimseyim. Kapının iki tarafındaki yerlerimiz değişse muhtemel ben de aynısını yapacaktım. Annem üzülmessin diye. Bir dakika, müsaadenizle, deyip içeri gidiyor. Kapıyı yüzüme kapatmayacak kadar düşünceli.

Bu sardunyalar burada kuruyor, fazla güneşli, üstelik sen de rahat durmuyor, yapraklarını döküyorsun. Kaç kere söyledim şu balkon demirlerinin arasına başını sokup durma. Bütün gün sokağı seyredip duruyorsun. Kimi bekliyorsun bilmem ki? Sakız sardunyası saksılarını tek tek balkonun demirlerine bağlı halkalarından çıkarıp kim bilir kaçınıcı kez mutfak balkonuna taşıyor. Elleri hınçlı. Oysa mutfak balkonunun da aynı cepheye baktığını, güneşi hep aynı saatlerde aldığı, aslında suçlunun ne güneş, ne de benim yaramazlığım olduğunu ikimiz de biliyoruz. Bu gece gelmeyecek. Balkonda çiçeklerden açılan boşlukta rahatlıyorum. Saksıların boşalttığı demir halkalardan birine oturuyorum. Kollarımı kavuşturup yeniden etrafı seyrediyorum. Çocuklar yarı karanlık sokakta bisiklete biniyor. İçlerinden biri orada olduğumu fark ediyor. Cevdet, en iyi arkadaşım. Babası Dev-Sol davasından dört yıldır içerde, annesi kahve içerken anneme ağlıyor. Aşağıdan bağılıyor. Gelsene, bak babam bisiklet yollamış. İki elimi kaldırıp, Yok, diyorum, ben babamı bekliyorum. Belki bana da bisiklet getirecek. Hatay sırtlarında bir apartman balkonu. Uzakta karanlık köpekler havlıyor. Ay ışığı karşıda, Alsancak Limanı'ndaki gemileri aydınlatıyor.

Pırasa kokusu zayıfladı. Soğuyor olmalı. Televizyonda reklamlar. Ses yükseliyor, alçalıyor. Araya çabuk çabuk değişen başka sesler giriyor. Cemal, gel şu kanalı değiştir oğlum. İçeri girip, oturduğu pencerenin önündeki kadife koltuğun karşısında dikilmek, düğmelerine tek tek basıp bir türlü doğrusunu bulamadığı kumandayı elinden alıp kanalı değiştirmek geçiyor içimden. Cemal değiştiremez, Cemal'in şimdi işi var, içerde onun bana bıraktığı saati arıyor. Hem, Şadiye Hanım sizin Cemal'le soyadınız aynı, değil mi? Sizin, Cemal'in ve benim soyadımız aynı. Oysa benim annemle hiç soyadım aynı olmadı. Kapı aralığından gördüğüm sadece ceviz bir portmanto ile yerdeki yeşil, kirli halı.

Neslihan Önderoğlu, *İçeri Girmez miydiniz?* (2012)

2.

Ardıç Kuşu ve Sevda

- Yüzünü biriktiriyorum şimdi
Çünkü ben, bir ardıç kuşu gibi
Kendi ölümüyle beslenen
Güncesi ayrılıklarla dolu
5 Ve teni her yaz
Ayrı güneşlerde yanan bir çocuğum.
- Ne kadar alışkınım bilsen
Yazılmayacak mektuplar için adresler alıp-vermeye
Yılların yorgunluğuyla sararan
10 Silik, umarsız, gizini saklı tutan
Ve bir daha yaşanmayan resimlere.
- Yüzünü biriktiriyorum; çünkü yüzün
Bir sevda tohumu şimdi.
- Geçerken ürpertilerle karanlıklar içinden
15 Tutsak ve ağzımıza sığmayan dillerimizle
Geçerken gecenin pususunda bir ırmaktan
Bütün özlemleri tadan, bütün romanlarda
Yeniden dünyaya gelen o çocuk
Ağlıyor arkamdan
20 Beni bırakma... Bırakma beni...
- Kaç kişinin gücü yetmiştir
Yasaklanmış bir aşkı savunmaya...
- Yüzünü biriktiriyorum şimdi.
Soyları kocalarının adında eriyen
25 Göçmen kadınlar gibi hüznü ve sesim titreyerek
Ne kadar alışkınım bilsen
Bütün kanamalara gülümseyerek.
- Bir ardıç kuşuyum ben
Toprağa düşeceğim bir gün
30 İçimde çimlenen tohum çatlatıp yüreğimi
Ağaca dönsün ve yüzyıl yaşasın diye
Hiç ardıma bakmadan öleceğim.
- Yüzünü biriktiriyorum şimdi.

‘Bir Ardıç Kuşuyum Ben’ (1. Basım 1992, 2. Basım 2001)
